

σκευιάζῃ, ὄντα, ἢ ἐμοί, ἢ ἐγώ; οὐκ οἶσθα ὅτι ὁ μὲν ἡδίστα ἐσθίων ἤκιστα ὄψου δαίται, ὁ δὲ ἡδίστα πίνων ἤκιστα τοῦ μὴ παρόντος ἐπιθυμεῖ ποτοῦ; Τὰ γὰρ μὴν ἱμάτια οἶσθα ὅτι οἱ μεταβαλλόμενοι ψυχούς καὶ θάλπους ἕνεκα μεταβάλλονται, καὶ ὑποδήματα ὑποδύονται, ὅπως μὴ διὰ τὰ λυποῦντα τοὺς πόδας κωλύονται πορεύεσθαι· ἤδη οὖν ποτε ἤσθου ἐμὲ ἢ διὰ ψυχὸς μᾶλλον τοῦ ἐνδον μένοντα, ἢ διὰ θάλπος μαχόμενόν τῳ περὶ σκιᾶς, ἢ διὰ τὸ ἀλγεῖν τοὺς πόδας οὐ βαδίζοντα, ὅπου ἂν βούλωμαι; Οὐκ οἶσθ' ὅτι οἱ φύσει ἀσθενέστατοι τῷ σώματι, μελετήσαντες, τῶν ἰσχυροτάτων ἀμελησάντων κρείττους τε γίνονται, πρὸς ἃ ἂν μελετῶσι, καὶ ῥᾶον αὐτὰ φέρουσιν; ἐμὲ δὲ ἄρα οὐκ οἶει, τῷ σώματι ἀεὶ τὰ συντυγχάνοντα μελετῶντα καρτερεῖν, πάντα ῥᾶον φέρειν σοῦ μὴ μελετῶντος; Τοῦ δὲ μὴ δουλεύειν γαστρὶ μηδὲ ὑπνῷ οἶει τι ἄλλο αἰτιώτερον εἶναι, ἢ τὸ ἕτερον ἔχειν τούτων ἡδῖον, ἢ οὐ μόνον ἐν χρεῖᾳ ὄντα εὐφραίνει, ἀλλὰ καὶ ἐλπίδας παρέχοντα ὠφελήσκειν ἀεὶ; καὶ μὴν τοῦτό γε οἶσθα, ὅτι οἱ μὲν οἰόμενοι μηδὲν εὖ πράττειν οὐκ εὐφραίνονται, οἱ δὲ ἡγούμενοι καλῶς προχωρεῖν ἑαυτοῖς ἢ γεωργίαν ἢ ναυκληρίαν ἢ ἄλλ' ὅ,τι ἂν τυγχάνωσιν ἐργαζόμενοι, ὡς εὖ πράττοντες εὐφραίνονται. Οἶει οὖν ἀπὸ πάντων τούτων τοσαύτην ἡδονὴν εἶναι, ὅσην ἀπὸ τοῦ ἐκυτὸν τε ἡγεῖσθαι βελτίω γίνεσθαι καὶ φίλους ἀμείνους κτᾶσθαι; ἐγὼ τοίνυν διατελῶ ταῦτα νομίζων. Ἐὰν δὲ ἢ φίλους ἢ πόλιν ὠφελῇν δέῃ, ποτέρῳ ἂν εἴη πλείων σχολὴ τούτων ἐπιμελεῖσθαι, τῷ, ὡς ἐγὼ νῦν, ἢ τῷ, ὡς σὺ μακαρίζεις, δαιτωμένῳ; στρατεύοιτο δὲ πότερος ἂν ῥᾶον, ὁ μὴ δυνάμενος ἄνευ πολυτελοῦς διαίτης ζῆν, ἢ ὃ τὸ παρὸν ἀρκοίῃ; ἐκπολιорκηθεῖν δὲ πότερος ἂν θάπτον, ὁ τῶν χαλεπωτάτων εὐρεῖν δεόμενος, ἢ ὁ τοῖς ῥάστοις ἐντυγχάνειν ἀρκούντως χρώμενος; Ἔοικας, ὦ Ἀντιφῶν, τὴν εὐδαιμονίαν οἰομένῳ τρυφῇ καὶ πολυτέλειαν εἶναι· ἐγὼ δὲ νομίζω τὸ μὲν μηδενὸς δέεσθαι θεῖον εἶναι, τὸ δὲ ὡς ἐλαχίστων, ἐγγυτάτω τοῦ θεοῦ· καὶ τὸ μὲν θεῖον κράτιστον, τὸ δὲ ἐγγυτάτω τοῦ θεοῦ ἐγγυτάτω τοῦ κρατίστου.

Ἐπισκεψώμεθα δὲ, εἰ καὶ ἀλαζονείας ἀποτρέπων τοὺς συνόντας, ἀρετῆς ἐπιμελεῖσθαι προέτρεπεν· ἀεὶ γὰρ ἔλεγεν, ὡς οὐκ εἴη καλλίων ὁδὸς ἐπ' εὐδοξίαν ἢ δι' ἧς ἂν τις ἀγαθὸς τι γένοιτο, καὶ μὴ δοκεῖν βούλοιτο. Ὅτι δ' ἀληθῆς ἔλεγεν, ὧδε ἐδίδασκεν. Ἐνθυμώμεθα γὰρ, ἔφη, εἴ τις, μὴ ὦν ἀγαθὸς αὐλητῆς, δοκεῖν βούλοιτο, τί ἂν αὐτῷ ποιητέον εἴη; ἄρ' οὐ τὰ ἔξω τῆς τέχνης μιμητέον τοὺς ἀγαθοὺς αὐλητάς; καὶ πρῶτον μὲν, ὅτι ἐκεῖνοι σκευὴν τε καλὰ κέκτηνται καὶ ἀκολούθους περιάγονται, καὶ τούτῳ ταῦτα ποιητέον· ἔπειτα, ὅτι ἐκείνους πολλοὶ ἐπαινοῦσι, καὶ τούτῳ πολλοὺς ἐπαινέτας παρασκευαστέον. Ἀλλὰ μὴν ἔργον γε οὐδαμοῦ ληπτέον, ἢ εὐθὺς ἐλεγχθήσεται γελοῖος ὢν, καὶ οὐ μόνον αὐλητῆς κακὸς, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωπος ἀλαζών. Καὶ τοι πολλὰ μὲν δαπανῶν, μηδὲν δὲ ὠφελοῦμενος, πρὸς δὲ τούτοις κακοδοξῶν, πῶς οὐκ ἐπιπόνως τε καὶ ἀλυσιτελῶς καὶ καταγελάσως βιώσεται; Ὡσαύτως, εἴ τις βούλοιτο στρατηγὸς ἀγαθός, μὴ ὢν, φαίνεσθαι, ἢ κυβερνήτης, ἐννοῶμεν τί ἂν συμβαίνοι; Ἄρ' οὐκ ἂν, εἰ μὲν, ἐπιθυμῶν τοῦ δοκεῖν ἱκανὸς εἶναι ταῦτα πράττειν, μὴ δύναίτο πείθειν, πάντῃ λυπηρὸν, εἰ δὲ πείσειεν, ἔτι ἀθλιώτερον;